

Koepel van Nederlandse Verenigingen Van Gepensioneerden

Secretariaat: Hogeschoorweg 21, 5911 EJ Venlo
077-354 1050 / 06-2299 4456
secretariaat@knvg.nl www.knvg.nl

TOETSINGCRITERIA PENSIOENSTELSEL KNVG

Strategie:

Evenwichtige belangenbehartiging is een zeer belangrijk element in de pensioenwet en de uitvoering daarvan. Op dit moment gebeurt dat onvoldoende en de belangen van gepensioneerden kunnen onvoldoende evenwichtig worden behartigd. Daarom moeten wij als koepelorganisaties van gepensioneerdenverenigingen ons in de pensioendiscussie nu met extra accent richten op die elementen waar de belangen van onze gepensioneerden direct of indirect geschaad worden of kunnen worden. * en *** Er is tenslotte reeds gedurende lange tijd niet geïndexeerd en zelfs korten in onze bestaande contracten dreigt als gevolg van gemaakte beleidskeuzes. Bovendien leiden deze keuzes waarschijnlijk tot een nieuw stelsel en dus ook nieuwe contracten. Op basis van onderstaande criteria kunnen we beoordelen waar we ons specifiek op moeten richten en welke strategie de beste kansen biedt om tot goede resultaten te komen. Belangrijk is dat we dit samen met alle (of zoveel mogelijk) betrokken organisaties van gepensioneerden en ouderen besluiten. Ook de publicitaire acties en activiteiten dienen zoveel mogelijk gezamenlijk te worden georganiseerd en uitgevoerd.

Criteria:

Aan welke uitgangspunten (verwoord in niet-technische termen) moet op deze basis een bestaand of nieuw pensioenstelsel voldoen

Ambitie:

Het binnen een pensioenstelsel op te bouwen pensioen moet de ambitie hebben, dat de deelnemer na pensionering in beginsel vrijwel dezelfde levensstandaard zal kunnen handhaven. Hierbij is het van belang dat de voor deze ambitie noodzakelijke premie ook daadwerkelijk wordt betaald en dat verwacht mag worden, dat er sprake is van indexatie, zowel bij pensioenopbouw als bij ingegaan pensioen.

- **Vertrouwen en transparantie:**

Alle betrokkenen moeten vertrouwen kunnen hebben in het pensioenstelsel, waarin zij deelnemen en het waarbinnen zij direct (zelf) en indirect (werkgever) premie betalen of van waaruit zij hun pensioen ontvangen. Dit vertrouwen wordt alleen verkregen, wanneer betrokkenen zien en begrijpen wat er in het pensioensysteem gebeurt en daarop invloed kunnen uitoefenen. Ook moet duidelijk zijn dat alles wordt gedaan in hun belang en met de grootst mogelijke zorgvuldigheid.

- **Collectiviteit, solidariteit en verplichtstelling:**

Principes van collectiviteit en solidariteit in een pensioenstelsel, waarin in ieder geval de werknemers verplicht meedoen, zijn basisuitgangspunten. Het doel is om betere en/of hogere pensioenen bereikbaar te maken en individuele risico's te ondervangen door ze samen te delen. Met name is solidariteit van groot belang op de volgende gebieden:

- o Arbeidsongeschiktheid
- o Lang leven, sterfte
- o Beleggen

Daarnaast achten wij in een pensioenstelsel de volgende principes van belang:

- o Het pensioenstelsel zo in elkaar zit dat alle werkenden mee kunnen doen.
Generatieconflicten moeten worden vermeden

- Pensioen is een arbeidsvoorwaarde in de vorm van uitgesteld loon. Deze arbeidsvoorwaarde met de daarbij behorende premie en de uitwerking daarvan in een pensioenregeling (op hoofdlijnen) is de verantwoordelijkheid van de sociale partners. Het vervolgens opgebouwde vermogen is exclusief eigendom van de collectiviteit van de deelnemende (ex)werknemers. Het pensioenfondsbestuur bepaalt, gegeven de premie en pensioenregeling, (op hoofdlijnen) wat feitelijk mogelijk is en op welke manier hier het beste uitvoering aan gegeven kan worden. Dit is een eigen verantwoordelijkheid, waar het bestuur op aangesproken kan en moet worden en waar het toezicht op deze uitvoering op afstand moet plaatsvinden. Er een duidelijk scheiding te zijn tussen degenen die bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken en zijn en degenen die in het bestuur van het pensioenfonds zitten. **

- **Keuzemogelijkheden:**

Het uitbreiden van de keuzemogelijkheden moet worden beperkt tot wat reële toevoegende waarde heeft, geen invloed heeft op de kosten van een pensioenfonds en alleen kan geschieden na pensionering. Een systeem met vele keuzemogelijkheden lijkt aantrekkelijk, maar het gaat om een opbouwperiode van vaak 40 tot 45 jaar. Tijdens zo'n lange periode veranderen de omstandigheden vaak. Omdat keuzes meestal onomkeerbaar zijn brengt dit flinke risico's met zich mee. Daarnaast kunnen dergelijke keuzes invloed hebben op de solidariteit en gaan ze ook vaak gepaard met hoge kosten. Bovendien bieden de huidige contracten vaak al vele keuzemogelijkheden.

- **Transitie:**

Uitgangspunt bij een eventuele transitie naar een nieuw contract binnen een nieuw stelsel is dat verworven rechten niet mogen worden aangetast. Keuzevrijheid is van een nieuw contract hiervoor kiezen is er geen bezwaar.

- **Rol van de overheid en DNB:**

De overheid bepaalt in beginsel de randvoorwaarden waarbinnen een stelsel moet functioneren. Zij dient daarbij ruime grenzen te scheppen zodat er voor de sociale partners (inclusief gepensioneerden) en de pensioenfondsen ruim voldoende mogelijkheden hebben om eigen, op de specifieke situatie toegesneden, beleid te voeren. Bij de ontwikkeling van dat kader worden alle belanghebbenden betrokken. Aan DNB is opgedragen toezicht te houden op de naleving van de wettelijke kaders. Dat is een noodzakelijke rol: de politiek bepaalt de kaders, sociale partners en pensioenfondsen voeren beleid en DNB ziet toe dat het financiële kader wordt gerespecteerd en grijpt bij niet-nakoming in.

* Zie ook het Manifest van de gezamenlijke ouderenorganisaties d.d. 12 februari 2016 en de bijdrage van de gezamenlijke ouderenorganisaties aan de opstelling van verkiezingsprogramma's van politieke partijen inclusief bijlage 1 d.d. 2 maart 2016

** Zie ook Bijdrage gezamenlijke ouderenorganisaties aan de opstelling van verkiezingsprogramma's politieke partijen d.d. 2-03-2016)

*** Zie ook brieven van de gezamenlijke ouderen verbonden ANBO-UnieKBO- PCOB-KNMG-NVOG-NOOM aan minister president Rutte en aan Staatssecretaris Klijnsma dd. 14 oktober 2016